

ÖSTRA ÄMTERVIKS SPARBANK 1889 – 1996.



KAMRER HUGO ANDERSSON.

SELMA LAGERLÖF anlitate Östra Ämterviks Sparbank för sina ekonomiska transaktioner.

	926	7985	-
Selma Lagerlöf, Kvitset	990	2178	-
Behållning		886	83
<u>Kronor</u>		<u>9687</u>	<u>83</u>
M. Nilsson			

SPARMEDLEN TILL KARLSTAD. Sparbankstanken är gammal i Östra Ämtervik. I ett sockenstämmoprotokoll från 1853 finns antecknat, att klockaren Nils Melanoz och sockennämndens ordförande Nils Andersson hade till uppgift att ta emot och utan ersättning insända sparmedel, som sockenborna lämnat till dem, till Karlstads Sparbank. När det blev en ny postmästare i Karlstad indrogs förmånen att portofritt få sända motböckerna. Med anledning härav beslutades att sockennämnden skulle utgöra en så kallad Sparsamhetsförening för underlättande av »för mindre bemedlade personer, synnerligt barn och tjänstefolk med dessa medels insättande i ortens sparbanker och skall kostna-

den nu utges av sockennämndens enskilda kassa«.

EGEN SPARBANK. Ur denna Sparsamhetsförening föddes tanken på en egen sparbank. Bland initiativtagarna var dåvarande folkskolläraren Hugo Andersson.

Efter framställning till Konungens Befallningshavande fastställdes den 9 januari 1889 ett reglemente för Östra Ämterviks Sparbank. Den 27 mars 1889 hölls det första sammanträdet med huvudmännen, som uppgick till 23 män varjämte en person företräddes genom fullmakt. Samtliga personer förklarade sig villiga att »qvarstå« som huvudmän.

Samma dag hölls även det första sammanträdet med styrelsen. I den första styrelsen ingick handlanden Tage Schullström, brukspatron Ernst Chöler samt jordbrukarna Lars Jönsson, Fölsvik, Olof Persson, Gunnerud och Nils Larsson, Svenserud.

Enligt § 4 i detta styrelseprotokoll fattades ett beslut som skulle visa sig komma att gälla för lång tid framöver: »Till Räkenskapsförare valdes enhälligt Skolläraren Herr J. H. Andersson i Prestbol«. Hugo Andersson kom att kvarstå i bankens tjänst fram till år 1943. För denna enastående gärning uppgående till 54 år belönades han med sällskapet Pro Patrias stora guldmedalj.

BANKLOKAL I SOCKENSTUGAN. Den första banklokalen inrättades i sockenstugan med expeditionstid klockan 09.00–10.00 varje söndag och styrelsen skulle sammanträda den sista söndagen i varje månad efter »Gudstjenstens slut«. Den första verksamhetsdagen var den 7 april 1889 och den första insättningen utgjordes av 4 kronor. Sammanlagt insattes den första dagen 388 kronor och 50 öre av 18 personer.

Efter fem år i sockenstugan flyttade bankverksamheten från sockenstugan och lokal hyrdes av handlanden Schullström i den byggnad som nu är Prästbols Handel. Däremot fortsatte man att hålla banken öppen under söndagar fram till 1908, då tiden ändrades till lördagseftermiddagar. Trots långtgående byggnadsplaner under 1940-talet fanns banken kvar i affärshuset till 1980, då en egen bankfastighet inköptes.

Personer som under senare tid gjort betydande arbetsinsatser för banken är Göran och Arvid Nilsson, Kerstin Hilmersson samt Ruth Andersson.

ANDRA VÄRLDSKRIGET. Andra världskriget har satt sina spår i bankens protokoll genom att man i april 1940 beslutade att för 27 kronor inköpa en så kallad evakueringskoffert att användas i händelse av inträffat krigstillstånd.

I samband med att kamrer Hugo Andersson slutade sin tjänst 1943 ansåg Sparbanksinspektionen att banken borde uppgå i Sunne Sparbank på grund av sviktande likviditet och för höga omkostnader. Huvudmännen motsatte sig detta förslag liksom flera propåer av liknande slag under de kommande åren och lyckades bevara sin självständighet fram till år 1996 då banken ingick fusion med Fryksdalens Sparbank. Den var då en av Sveriges minsta. Vid fusionen uppgick inlåningen till 4 609 539 kronor och utlåningen belöpte sig till 2 191 875 kronor.

SPARBANKSMUSEUM. Huvuddelen av sparbankens inredning har flyttats till Östra Ämterviks hembygdsgård, Ås Brunn, där Östra Ämterviks Sparbanks Museum numera finns till beskådande.



KERSTIN HILMERSSON.



RUTH ANDERSSON.